

ÁpolásÜgy

A MAGYAR ÁPOLÁSI EGYESÜLET továbbképző és tájékoztató kiadványa

[www.apolasiEgyesulet.hu](http://www.apolasi Egyesulet.hu)

Feladó:
Magyar Ápolási Egyesület
1431 Budapest, Pf.: 190.

2015. 29. évf. 4. szám KÖZÖS ÜGYÜNK AZ ÁPOLÁS!

Karácsony felé

*Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy titkos, gyönyörű ígézet,
Ilyenkor decemberben.*

*...Bizalmas szívvel járom a világot,
S amit az élet vágott,
Beheggesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.*

*...És valahol csak kétkedő beszédet
Hallok, szomorún nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higyünk rendületlen,
S ne csak így decemberben.*

/Juhász Gyula/

Ismét eltelt egy év, de az egészségügy bajaira mégsem született megoldás. A kormányzat továbbra is igazgatási megoldásokkal próbálkozik, miközben a finanszírozás javítása szóba sem kerül.

Nehéz lenne olyan intézkedéseket felsorolni, amelyek számottevő javulást hoztak a rendszer működésében. Tény azonban az, hogy a struktúra megújult. Óriási források kerültek felhasználásra felújításokra, és ezek azért a betegek, de a dolgozók komfortérzetét is már rövidtávon javítják.

Sajnos azonban ezzel vége is az eredményeknek. Továbbra is óriási gondot jelent a humán erőforrás egyre aggasztóbb hiánya, a nemzetgazdasági átlaghoz képes alacsony keresetek, a napi működéshez szükséges források hiánya. A napi sajtó hemzseg az egészségügy helyzetét taglaló hírekkel, távozó orvosok, szakdolgozók történetei töltik meg a hasábot, és ha még ez sem elég, akkor elkésztet bérkifizetések borzolja tovább a kedélyeket. A tavaszi, nyári lendület alább hagyott. A demonstrációk nem értek célt, az elégedetlenség látszólag elhalkult. A nyári szüne-

tet meghosszabbította a közel két hónapig tartó, államtitkár nélküli állapot, tovább odáig a sürgető változásokat. A szakszervezetek és a kiválasztott szervezetek ugyan kollektív tárgyalásokat folytatnak, és ettől azt gondolják, hogy ezzel minden rendben lesz. Sajnos mi a Magyar Ápolási Egyesületben máshogy értékeljük; ettől semmi sem lesz rendben. Amíg a kormányzat nem helyezi előtérbe az egészségügyi dolgozók társadalmi fontosságát, és amíg nem születik konszenzus az egészségügyben átfogó bérreformról, átlátható bértábláról, a nagyobb munkavállalói csoportokra szabott életpálya modellről, addig nincs jövő, csak jelen és múlt. A kieső, távozó munkaerő pótlása lehetetlen lesz, ezzel időben behatárolódnak a hozzáférhető ellátási kapacitások és végül a rendszer építi le saját magát.

Mindenesetre azért bizakodunk, és reméljük, hogy az elkövetkező év eredményesebben telik, végre valóban történnek lépések a humán erőforrás megtartására és tervezett utánpótlására és az ellátórendszer működő képességének javítására. Ebben a reményben kívánok minden kedves olvasónak és tagtársamnak békés ünnepeket és egy boldogabb új esztendőt.

Bugarszki Miklós
elnök

Kellemes Ünnepeket Kíván a Magyar Ápolási Egyesület!

ÉRTESÍTÉS

Kedves Tagtársak!

Kossuth Zsuzsanna születésének 199. évfordulója alkalmából a Magyar Ápolási Egyesület 2016-ban február 22-én ünnepli a

Magyar Ápolók Napját

Az országos rendezvény helyszíne a Duna Palota lesz.

A rendezvény fővédnöke:
Schmittné Makray Katalin, tiszteletbeli ápoló

Kérem a kollégákat, hogy február 19-én helyi szinten ünnepeljék meg a Magyar Ápolók Napját.

Aktualitások a haematológiában

A Magyar Ápolási Egyesület Haematológiai Szakápolói Szekció harmadik szakmai rendezvénye

2015. november 20-án került megrendezésre a Magyar Ápolási Egyesület keretein belül megalakult Haematológiai Szakápolói Szekció harmadik szakmai rendezvénye.

A Magyar Ápolási Egyesület keretein belül 2013-ban megalakítottuk a Haematológiai Szakápolói Szekciót, melyet azzal a céllal hoztunk létre, hogy szakmai fórumot biztosítsunk, a haematológia területén dolgozó ápolók számára.

2013 novemberében sikeresen megrendeztük első szakmai napunkat, melynek folytatásaként hagyományteremtő szándékkal hívtuk életre első konferenciánkat 2014 októberében.

Harmadik rendezvényünkre szakmai nap formájában került sor Budapesten. A családi hangulatú rendezvénynek a Szent Rókus Kórház Rendelőintézete adott otthont.

Szekciónk megalakulása óta eltelt több mint két évben jelentős előrehaladás tanúi lehettünk a haematológia területén. Ezért szerettük volna, ha szakmai napunk fő irányvonalát az aktualitások képeznék.

Új gyógyszerek tömegét alkalmazzuk, többségük használatára speciális szakápolói ismereteket igényel, gondolok itt például, a monoklonális antitestek egyre szaporodó változataira, az új és nagy dózisban adott kemoterápiás szerekre, a csontvelő apláziás betegek komplex infekcióellenes kezelésére. Fontosnak tarjuk az új kutatások, eredmények bemutatását, szakmai aktualitások közzétételét és hogy

segítsük egymást a haematológia gyorsan bővülő ismeretanyagának elsajátításában.

A tudományos napot Bugarszki Miklós a Magyar Ápolási Egyesület elnöke és Dr. Benedek Szabolcs a Semmelweis Egyetem III. sz. Belgyógyászati Klinika haematológus főorvosa nyitotta meg, és köszöntötte a résztvevőket. Elnök Úr örömmel üdvözölte harmadik szakmai napunkat, összefoglalta a szekció szakmai tevékenységét a megalakulástól, napjainkig, valamint elmondta, hogy terveink között szerepel 2016-ban megrendezni a Haematológiai Ápolói Szekció II. Országos Konferenciáját. A köszöntőt a 45 éve haematológusként dolgozó Benedek főorvos úr folytatta, aki mindhárom rendezvényünket megtisztelte jelenlétével. Elmondta, hogy a haematológia területén dolgozó ápolók, az egyik legnagyobb megterhelésnek vannak kitéve nap, mint nap, kihangsúlyozta munkájuk fontosságát.

Felkért előadóink – a szakmában elismert ápoló és orvos kollégáink – örömmel készültek és részvételükkel, előadásaikkal színesítették a szakmai napot.

A rendezvény előadások tekintetében igen gazdag volt. A délelőtti szekcióban összefoglaló előadások foglalkoztak az akut leukaemiák és lymphomák diagnosztikájával és a kezelés terén elért legújabb eredményekkel. Ismertették a külföldi tapasztalatok, kutatási irányok mellett ezek hazai alkalmazásának lehetőségeit is. Az ápolási feladatok tárgyalása mellett hangsúlyt kaptak a személyzet egészségvédelmét szolgáló újabb eljárások is.

A délután a Haematológiai Ápolói Szekció választó taggyűléssel kezdődött.

Beszámoltam az elmúlt két év munkájáról, majd választás következett. A szekció a következő ciklusra bizalmat szavazott, amit ezúton is köszönök. Vezetőségi tagként munkámat Radványi Ágnes és Móricz Marianna segíti.

A közgyűlést követő második szekcióban négy előadást hallgathattunk.

Az akut bőr GvHD ápolói feladatai, Test, lélek, ember-holisztikus szemlélettel az akut myeloid leukaemia ellen, Aktualitások a myeloma multiplex kezelésében és Új utak a Nyíregyházi haematológiai osztály működésében címmel.

Az ország több pontjáról – csaknem az összes haematológiai centrumból – érkeztek kollégák. A szakmai előadásokon túl lehetőségünk volt, hogy beszámoljunk a szakterületünkön elért eredményeinkről, munkánk során tapasztalt gondjainkról, betegink legújabb kezelési lehetőségeiről.

Kollégáink ismét bebizonyították felkészültségüket, színvonalas szakmai előadások hangzottak el. A résztvevők pozitív visszajelzéseket küldtek a rendezvényről.

A program a tesztlapok kitöltésével ért véget. A szakmai nap akkreditálásra került, pontértéke 18 pont.

Bízunk benne, hogy a résztvevők új ismeretekkel, értékes tapasztalatokkal gazdagodtak, számos szakmai információt kaptak, melyet munkájuk során alkalmazni is tudnak, emelve ezzel a haematológiai betegellátás színvonalát.

Berkes Krisztina, szekcióvezető

Ápolás Ezer Arca

2015. november 19-én került megrendezésre az **Ápolás ezer arca V.** című rendezvény Hatvanban, az **Albert Schweitzer kórházban.** Nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy az idei évben is közel 150 fő regisztráltatta magát továbbképzésünkre.

A szakmai napon részt vett a Magyar Ápolási Egyesület Heves megyei vezetője Bazsó Judit és a Hatvani Alapszervezet vezetője, Tóth Józsefné, akik minden évben hathatós támogatással vesznek részt a szervezésben.

Ezen kívül a rendezvényt megtisztelte Dr. Rosta Ildikó, az Albert Schweitzer Kórház-Rendelőintézet orvos igazgatója, Pogonyiné Kiss Irén, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Heves Megyei Szervezetének elnöke.

A köszöntések után az alábbi előadásokat hallgathatták meg szakdolgozóink.

A hatvani Albert Schweitzer Kórház-Rendelőintézet szakdolgozója Püspökiné Viczián Réka a traumatológiai szakmavezető műtősnő „Van élet a műtőn kívül?” címmel mutatta be azt a csapatmunkát, amely a műtétől a gyógyulásig végigkíséri a beteg útját. Vancsik Edina szülésznő a „Gestatio hypertonia ápolási problémái”-t boncolgatta, míg Benkó Regina az ergoterápia jelentőségéről ejtett szót.

Vörösmarty Attila, a hatvani Albert Schweitzer Kórház-

Rendelőintézet ápolási igazgatója a kultúrák közötti különbségekről és azok kórházi miliőben történő megjelenéséről tartott értékes előadást.

Ezt követően a résztvevőket Tusai Andrásné gyógytornász megmozgatta, majd az ebéd következett.

A délutáni programban Tóth Józsefné nyugdíjas ápolónő versmondásával folytatódott.

A gyöngyösi Bugát Pál Kórház dietetikusa, Nagy-Kovács Magdolna a helytelen életmód és Chron betegség összefüggéseit választotta előadása témájául, míg az egeri Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet diabetológiai szakápolója, Szerencsiné Soós Andrea az

1-es típusú cukorbetegséget mutatta be a szülők és a szakdolgozók szemszögéből. A résztvevők hallhattak továbbá a Mátrai Gyógyintézet munkatársa, Balla Attiláné tolmácsolásában az intézményben alkalmazott korszerű biztonságtechnikai eszközökről a citosztatikum tartalmú keverékek készítése és beadása kapcsán, valamint a Parádfürdői Állami Kórház gyógytornászától, Koncz Mónikától a rehabilitáció egyes kérdéseiről.

A szakmai nap befejezéséül Szabó Levente előadóművész és mentőápoló zenés előadását hallgathatták a megjelentek és már hagyományosan a hatvani ápolók dalával búcsúztatták az egész napos programot a művész úrral együtt a résztvevők.

A Magyar Ápolási Egyesület Epidemiológiai Szekciójának III. Továbbképző Napja

A Magyar Ápolási Egyesület Epidemiológiai Szekciója 2015.11.06-án harmadik alkalommal rendezte meg, pontszerző továbbképzési napját. A nagy múltú Szent Rókus Kórház történelmi falai közt tudtak találkozni a szakemberek. Az esemény különös jelentőséggel bírt számunkra, hiszen az UNESCO Semmelweis Ignác halálának 150. évfordulóját, Semmelweis évvé nyilvánította és felvette a megünneplésre méltó évfordulók közé. Semmelweis Ignác Fülöp ezen intézmény falai között dolgozott, 1851-től tiszteletbeli osztályvezető főorvosként irányította a pesti Szent Rókus Kórház Szülészeti osztályát.

A rendezvényt a Magyar Ápolási Egyesület elnöke Bugarszki Miklós nyitotta meg. A rendezvényen a résztvevőket Ringbauer Zsuzsanna szakreferens az Állami Egészségügyi Ellátó Központból illetve Dr. Kurcz Andrea Országos Epidemiológiai Központ Kórházi-járványügyi Osztály osztályvezetője köszöntötte.

A továbbképzés 90 fő többségében infektókontrollal és kórház higiénével foglalkozó egészségügyi dolgozó, részvételével zajlott. A továbbképzés olyan kiemelt témával foglalkozott, mint a betegek biztonsága.

"A betegbiztonság szempontjából megfelelő ellátás során a beteg védett az ún. nemkívánatos eseményektől, azaz olyan bántalmaktól, amelyek az egészségügyi ellátás következményeként (az ellátási rendszer hibájából és nem a betegség szövődéséből) jelentkeznek. Elemzések szerint ezzel szemben a magyar fekvőbeteg ellátó intézetekben évente akár 6700 olyan haláleset is előfordulhat, melyhez a nem megfelelő színvonalú ellátás járul hozzá"

(www.betegbiztonsag.hu).

Az epidemiológiai szakápolóknak és kórházhigiénikusoknak tartott rendezvény alkalmat adott arra, hogy az ezen a területen dolgozók tapasztalatot cserélhessenek. A rendezvény nagyon jó hangulatban telt, és végre szabadon korlátok nélkül beszélhettünk a napi problémákról keresve a megoldásokat. Az Ápolási Egyesület elnöke hallva, hogy ezen a szakterületen számtalan megoldásra váró probléma jelentkezik, felajánlotta támogatását és helyet biztosít a szekció számára, több konzultáció tartására, akár heti szinten is.

Az Epidemiológiai Szekció arra törekszik, hogy a jövőben minél több hasonló jó színvonalú és hangulatú rendezvényt szervezzen. Célul tűztük ki, hogy segítsük, a biztonságos betegellátást.

A rendezvény zárásaként megtörtént a Magyar Ápolási Egyesület Epidemiológiai Szekciójának vezetőség választó taggyűlése, mely során háromtagú vezetőség megválasztása történt meg. A vezetőségi tagok: Harmatné Dóczi Gabriella, Dér Norbert, Nagy-Barta Erika.

Köszönöm a Magyar Ápolási Egyesület támogatását, valamint a szekcióban dolgozó valamennyi tagtársamnak a munkáját. Kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánok az Epidemiológiai Szekció nevében az egészségügyben dolgozó valamennyi kollégának.

Nagy-Barta Erika
Epidemiológiai Szekció

„Holisztikus ápolás a mindennapjainkban”

Dr. Kenessey Albert Kórház-Rendelőintézet Balassagyarmat,
2015. november 11.

Ez évben Balassagyarmaton került megrendezésre a megyei szintű konferenciánk. Három intézet (Balassagyarmat Dr. Kenessey Albert Kórház, Pásztó Margit Kórház, Salgótarján Szent Lázár Megyei Kórház) szakdolgozói magas színvonalú előadásokkal, tudományos tapasztalataik, kutatásaik eredményeit osztották meg a résztvevőkkel.

Közel két évtizedes múlttal rendelkező rendezvény sorozatunkon az érdeklődés kiemelkedő volt, több mint 150 fő regisztrált tudományos ülésünkre, amely bizonyítja a szakdolgozók lelkes érdeklődését a Magyar Ápolási Egyesület Nógrád Megyei Szervezetének rendezvénye iránt. A Konferenciát megnyitotta és köszöntőt mondott Bugarszki Miklós a Magyar Ápolási Egyesület elnöke, a résztvevőket köszöntötte Dr. Szabó Géza a Dr. Kenessey Albert Kórház főigazgató főorvosa, valamint Kalcsó Péterné MESZK Nógrád Megye Területi elnöke, Dr. Balog Zoltán a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara országos elnökének megbízásából.

Vendégeink voltak: Bertókné Tamás Renáta megyei vezető ápoló, Dr. Füzér Csabáné Margit Kórház helyettes ápolási igazgatója, Dr. Klement Szilvia Megyei Kórház ápolási igazgatónője, valamint Magyar Mónika Dr. Kenessey Albert Kórház ápolási igazgatója. Szita Tamásné Kórházunk lelki gondozója, valamint Kónyáné Kovács Krisztina a Neurológiai osztály szakdolgozója zenés, prózás műsorral tette ünnepélyesebbé, színvonalasabbá rendezvényünket. Ezt követően Bugarszki Miklós elnök úr, valamint Horváthné Király Valéria a MÁE Nógrád megyei vezetője átadták a kitüntetettek részére az elismerő okleveleket.

Elismerésben részesültek: Józsa Lászlóné Dr. Kenessey Albert Kórház Szemészet vezető szakasszisztense, Lelovicsné Kiss Ágnes Szent Lázár Megyei Kórház Sebészeti osztályának főnővére, valamint Tóth Zoltánné Dr. Kenessey

Albert Kórház Audiológus asszisztense. A kitüntetésben részesültek több évtizedes munkájuk, kimagasló szakmai felkészültségük tette méltóvá az elismerésre. Mindhárom szakdolgozót a hivatástudat, az alázatosság és az önzetlenség jellemzi. A Magyar Ápolási Egyesület alapító tagjai, rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában, tagborzásában segítőkészek, kapcsolataik példaértékűek és követendőek a szakdolgozóink számára. Kitüntetésükhöz szívből gratulálunk! A Plenáris ülés előadását Bugarszki Miklós elnök úr tartotta, melynek címe: «Ápolás Magyarországon?» Minden résztvevő számára értékes információkat osztott meg az Elnök Úr ezzel a magas színvonalú, tartalmas előadásával. A Konferencián részt vevőktől pozitív visszajelzéseket kaptam, amit szeretnék ezúton továbbítani. Délelőtti szekció előadásai: «Kommunikáció az Intenzív Osztályon» Oláh Patrikné, Szent Lázár Megyei Kórház diplomás ápolója, «Transzfer technikák helyes kivitelezése» Hegedűs Enikő, Margit Kórház diplomás ápolója.

«Bolondgombák» Bakóné Sívó Erika, Dr. Kenessey Albert Kórház Balassagyarmat Gyógyszertári szakasszisztense» Autizmus, bezárt világ» Kalcsó Péterné, Dr. Kenessey Albert Kórház Epidemiológiai szakápoló Délutáni szek-

cio: «STOP SÓ! « Hanka Krisztina, Margit Kórház diplomás ápoló» A nyomási fekélyvel rendelkező betegek sebmenedzselése és holisztikus ellátása» Tóth Szöllős Szilvia Szent Lázár Megyei Kórház diplomás ápoló» Erőszak és bántalmazás a Pszichiátriai osztályon» Kalácskáné Jusztin Katalin, Dr. Kenessey Albert Kórház Pszichiátriai szakápoló. A Konferencia akkreditálásra került, pontértéke 16 pont. A Konferencia végén minden résztvevő meg lett vendégelve az Intézetünk specialitásaival a Dr. Kenessey Albert Kórház-Rendelőintézet Élelmészének Tóth Daniella Élelmészvezető és munkatársai közreműködésével. Zárszóként Horváthné Király Valéria a Megyei Ápolási Egyesület elnöke mondott köszönő, biztató szavakat, valamint megköszönte a Konferencia támogatóinak az önzetlenségét a Lélekzet Alapítványnak, a MESZK Nógrád Megyei Szervezetének, valamint a Dr. Kenessey Albert Kórház-Rendelőintézetnek. A résztvevők új ismeretekkel, értékes tapasztalatokkal gazdagodtak, számos szakmai információt kaptak melyet a munkájuk, hivatásuk valamint a magánéletükben is tudnak hasznosítani a mindennapi életben. Végül, de nem utolsósorban nagy öröm az Egyesület életében, hogy megyénkben két Szociális Otthon dolgozói is részt vettek rendezvényünkön, ezáltal a továbbiakban a szociális ágazatban dolgozók is aktív résztvevőivé válnak az Egyesületünk életének. A Megyei Szakdolgozói Konferencia összegzéseként elmondhatjuk, hogy ismét izgalmakkal telve, tudással gyarapodva, társaink értékes előadásaiból merítve gazdagodtunk. Jó volt újra együtt lenni, beszélgetni, bepillantani egymás mindennapjaiba.

A Magyar Ápolási Egyesület Ünnepsége a Szociális Munka Napja alkalmából

A Magyar Ápolási Egyesület a Szociális Munka Napja alkalmából 2015. november 17-én meghitt ünnepséget rendezett a szociális munkaterületen hivatásukat gyakorló ápolóknak, gondozók számára.

Az ünnepi program a himnusz eléneklésével kezdődött, majd Bugarszki Miklós elnök úr megnyitóbeszédében köszöntötte a résztvevőket és hangsúlyozta, a szociális és egészségügy területén dolgozók kapcsolatát, és a Magyar Ápolási Egyesület Szociális Szekciójának több mint negyedszázados működését.

Ezt követően Burka Ildikó szekcióvezető köszöntője következett:

„Tisztelt Elnök Úr, Alelnök Asszony! Kedves Kollégánők, Kollégák!

„Ebben az életben nem tehetünk nagy dolgokat, csak kis dolgokat tehetünk nagy szeretettel!”

Teréz anya szavaival sok szeretettel köszöntelek Benneteket a Magyar Ápolási Egyesület I. Szociális Munka Napja ünnepségén.

Ez a nap az International Federation of Social Worker-Szociális Munkások Nemzetközi Szövetsége nevéhez kötődik. A szervezet jelenleg 77 országban rendelkezik tagszervezetekkel, köztük a Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete is. A nemzetközi szervezet 1997-ben jelölte meg november 12-ét a szociális munka napjaként, amely minden évben jó alkalommal szolgál arra, hogy a szakterület felhívja a közvélemény figyelmét azokra, akik az esetekért dolgoznak.

Magyarországon a társadalom közel 1/3-a küszködik olyan problémával, ami valamilyen

szociális kezelést, gondozást igényel. A szociális szférát mindig „mostohagyerekként” kezelik.

Ez jóval több, mint munka, ez szolgálat a legnemesebb értelmében. Gyakorló sajátos tudás birtokosai, akik a támogatást, segítséget igénylők részére a konkrét, azonnali olykor nélkülözhetetlen segítségen túl konfliktuskezelő, válságmegoldó technikákat, módszereket is átadnak, hogy a mindennapi életben való boldogulást megkönnyítsék.

Ez a hivatás, amit nem lehet 8-10 óra után félbeszakítani. Hiszen az emberek sorsát ránk bízták. Ez a szakma, amelyet ha az ember nagyon jó csinál, nagyon sokat kap vissza. Sokoldalú szakértelmet, felkészültséget kíván, de hatalmas

áldozatvállalást, emberséget, őszinte együttérzést folyamatosan.

Ma nem tartozik a sikerszakmák közé a szociális terület. Akik ezt választják valódi hivatásuknak tekintik a mindennapos munkájukat. A dolgozók presztízse alacsony. Gyakran a segítők is segítségre szorulnak, hiszen az egyik legalacsonyabb fizetésért dolgozunk. Hitünkkel és meggyőződésünkkel azon fáradozunk, hogy a rászorulóknak, legyen az gyermek, felnőtt, időskorú, fogyatékos, szenvedélybeteg, pszichiátriai beteg, hajléktalan, az emberi méltóságot tiszteletben tartva, adjuk meg a tőlünk telhető segítséget. A születéstől az elmúlásig minden fontos pillanatnál jelen vagyunk.

„Aki letöröl egy könnyet
Aki látta mások mosolyát,
Aki hozzájárul ahhoz,
Hogy egyszer majd szerte a földön
Boldogság lesz embernek lenni.
Az már nem élt hiába”

Goethe szavaival kívánok sok kitartást a munkátok során!

A program Vártokné Fehér Rózsa alelnök asszony A szociális munka méltatása című ünnepi előadásával folytatódott:

„A Magyar Ápolási Egyesület az ápolók, szakdolgozók önkéntes civil szervezete, melyet 1989-ben az ápolók hoztak létre, az ápolók érdekében és immár 26. éve az ápolók működtetik.

Egyesületünk minden ápolót, szakdolgozót befogad, aki azonosulni tud az Egyesület céljával és küldetésével; legyen az szociális szolgáltatás, vagy az egészségügyi ellátórendszer bármely területe.

Az elmúlt évtizedek során hatalmas fejlődés ment végbe a fogyatékosügy területén.

„AZ ENSZ 1948. december 10-én elfogadott Emberi Jogok Egyetemleges Nyilatkozata”, melynek sarkalatos pontját idézem: „minden emberi lény szabadon születik és egyenlő méltósága van” Ez a nyilatkozat továbbá azt is rögzítette, hogy az emberi jogi szervezet minden évben más-más hátrányos helyzetben lévő csoport felé fordul sajátos problémáik feltárása és hathatósabb orvoslása érdekében.

Ennek bizonyítéka az, hogy 1981. a Fogyatékos Személyek Nemzetközi Éve lett, és a rákövetkező év a Fogyatékos Emberek Évtizedének kezdete. (1982-1992)

A tíz éves kezdeményezést 1993-ban az ENSZ közgyűlés zárta le, mely elfogadta a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének alapvető szabályairól szóló dokumentumot. E dokumentum alapozta meg a hazai 1998. évi fogyatékos ügyi törvényt is.

Ezt követően fókuszba került a fogyatékoságban élőkről való gondoskodás, az önálló életvitelt és önrendelkezési jogot támogató szemléletmód érvényesítése.

Az ápolók, gondozók feladata speciális szükségletek kielégítése, valamint a személyre szóló rehabilitáció teljes körű biztosítása.

Mi a gyakorlatban a szociális területen jelen vagyunk az idős emberek, gyermekek ellátásában, az értelmi fogyatékosok intézetében, a vakok intézetében, a mozgáskorlátozottak ellátásában, a szenvedély- és pszichés betegek ellátásában. Kedves Vendégeink!

A Szociális Munka Napja „célja, hogy ráirányítsuk a figyelmet azokra a szakemberekre, akik az év minden napján segítik, gondozzák a segítségre szoruló honfitársainkat”

Tisztelt Kollégák!

A jövő mindig kihívást jelent az ápolók számára, hisz az egészségügyi és szociális szükségletek változnak, bővülnek, akár csak a társadalom elvárásai.

Nekünk képeseknek kell lennünk arra, hogy válaszoljunk ezekre az új és sürgető kihívásokra.

Mi ápolók hozzájárulunk a társadalom egészségének megőrzéséhez, a betegségek megelőzéséhez, a betegek, rászoruló gyógyításához, gondozásához, rehabilitációjához. Aktívan részt veszünk az utánpótlás nevelésében, a

szakképzésben, a gyakorlati oktatásban és a kutató munkában egyaránt.

Nekünk képesnek kell lenni mindig pozitív attitűdöt közvetíteni, mert a rászoruló, a beteg ember csak akkor lehet elégedett, ha tudja, hogy bízhat az ápolójában. Érti, hogy óvó, törődő figyelmes, szakmájukat értő ápolók, gondozók veszik körül, akik azonnal segítséget nyújtanak, ha szükségük van rá. De milyen is az az ápoló- gondozó, aki képes ezeknek a kihívásoknak megfelelni?

Az a kolléga az egészségügyi struktúra minden szintjén szakmai alázattal, átgondolt és tudatos módon válaszol az ápolási- gondozási problémákra. Tehát felkészült, tudatos, cselekvő.

Kritikusan gondolkodó, elméleti tudását és szakmai ismereteit a gyakorlatban igényesen a szakmai szabályoknak és az etikai igényeknek megfelelően alkalmazza.

Mélyrehatóan ismeri az egészség, az egészségromlás, a fogyatékososság és a betegség fogalmát.

Célirányosan megfigyel és teljes körű felmérést végez a környezet összefüggéseiben.

Az észlelt információkat megőrzi, megfelelően rendezi, dokumentálja, és tudományos célokra felhasználja. Az ápolási, gondozási tevékenysége során mindenképp elé helyezzi a beteg, rászoruló ember jogait az emberi élet és méltóság tiszteletben tartását.

Felelősséget vállal személyes szakmai fejlődéséért, s az általa nyújtott beavatkozásokért az új eljárási módok alkalmazásáért.

Felismeri és tudja, hogy mikor, és mely területen van szüksége önképzésre, továbbképzésre.

Kedves Kollégák, Tisztelt Vendégek!

A Magyar Ápolási Egyesület vezetősége 2010 óta küzd azért, hogy létrejöjjön az ápolói életpályamodell. Szerintünk olyan életpályamodell kidolgozásra van szükség, amely által az egészségügyi és szociális pálya egyaránt vonzó, kiszámítható pozitív jövőképet mutató hivatássá válhat.

Az átlátható, világos karrierút motiválhatja a pályaválasztókat a szociális és egészségügy felé.

Sajnálatos tényként kell tudomásul venni, hogy napról napra kevesebb ápolóval egyre növekvő ápolási gondozási szükségletet kell teljesíteni szűkös források mellett.

A legsürgetőbb intézkedés az illetményrendszer kidolgozása kell, hogy legyen; figyelemmel az ápolói gondozói tevékenység sajátos jellegére és azokra a különleges feltételekre, melyek között a hivatás megvalósul.

Szeretnénk, ha az egységes bértáblán az ápolók gondozók alapjövendelmét úgy határoznák meg, hogy arányban legyen képesítésükkel, az ágazaton belüli felelősségvállalásuk mértékével, jártasságukkal, szakmai életútjukkal, és a hasonló diplomák elismertségével.

- figyelembe kell venni a megszakítás nélküli munkarendet
- a három műszakos rendszertelen beosztást
- a rendkívüli munkavégzést
- a nehéz fizikai és pszichés megterhelést
- a gyakorlati oktatói tevékenységet
- a továbbképzési- önképzési hajlandóságot.

Az egészségpolitika megvalósításának szerves része az ápolás, úgy is mint gyakorlati tudomány, úgy is mint külön diszciplína, amelynek része az ápolás menedzsmentje gyakorlata az oktatás képzés kutató munka

Kedves Vendégek!

Egyesületünk 2011-ben az Önkéntesség Európai Évében február 19-ét a Magyar Ápolók Napjává nyilvánította.

Ezt követően minden évben megünnepeltük február 19-ét az ország első főápolójának Kossuth Zsuzsanna születésének évfordulóját.

Egyesületünk 2011 decemberében indítványozta, hogy a Magyar Országgyűlés határozatban ismerje el a Magyar Ápolók Napját.

Tettük ezt azért, hogy ne csak egyesületünk ünnepe legyen február 19-e, hanem az ápolói hivatás iránt elkötelezett minden magyar ápolóé és szakdolgozóé.

A Magyar Ápolási Egyesület legfőbb küldetését teljesítette az által, hogy 2014. február 19-én az egyesületünk fennállásának 25 évében a Kossuth Zsuzsanna ünnepségen a Magyar Tudományos Akadémián bejelentésre került, hogy a Magyar Országgyűlés közjogilag elismerte a Magyar Ápolók Napját. Ez az elismerés azt feltételezi, hogy az állam mindenkor felelősséget vállal az ápolói életpálya fejlődéséért.

Kedves kollégák, a Magyar Ápolási Egyesület ezzel hagyományt teremtett és beírta magát az ápolás történetébe. „Alelnök asszony előadását Juhász Gyula idézettel zárta: „Az EMBERÉRT megyünk mi küzdelembe, A fegyverünk: tudás és szeretet...”

Az ünnepség további részében Farkas Katalin Reményik Sándor Akarom című versét szavalta el.

Ezt követően a kitüntetések átadása következett. Bugarszki Miklós elnök úr és Vártokné Fehér Rózsa alelnök asszony elismerő oklevelet adott át. 11 fő szociális szférában dolgozó kollégának.

A kitüntetések átadása után a Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakközépiskola diákjai ünnepi előadással örvendeztettek meg bennünket. Felkészítő tanárok: Molnár Mária Terézia és Tóth Éva.

Az ünnepség a Szózat eléneklésével zárult.

Egyesületünk elismerő oklevelét és ezüst kitűzőjét vehette át:

Berta Lászlóné
Csernyik László
Fábiánné Darázs Julianna
Filákné Gábor Erzsébet
Halász Emese Katalin
Hollóczki Istvánné
Jákli Ibolya
Kávai Misroslawa
Kovács Andrásné
Melo Anita
Szalárdi Borbála

A kitüntetetteknek sok szeretettel gratulálunk!

Október végén került megrendezésre az **Ápolási Egyesületek Európai Szövetségének (EFN) 103. közgyűlése**, melyen a Magyar Ápolási Egyesület is képviseltette magát. A londoni eseményen az EFN 26 tagországa vett részt. Az ülés a Royal College of Nursing székházában került megrendezésre, ahol minden adott volt egy hasznos tanácskozáshoz. A vendéglátó az Angol Ápolási Egyesület volt.

A plenáris ülések legfontosabb pontjai az elnökválasztás, végrehajtó bizottsági tagok választása és egy új tag belépésének elfogadása volt. Ezen az ülésen további két évre megválasztották a finn Marianne Sipilát az EFN elnökének, a két új EFN Végrehajtó Bizottsági tag az ír Elizabeth Adams és a svájci Roswitha Koch, és az EFN pénzügyeivel a bolgár Milka Vasileva foglalkozik a továbbiakban.

A közgyűlés elfogadta Albánia csatlakozási kérelmét az EFN-hez.

A délután a bizottsági munkákkal folytatódott. Egyesületünk már hagyományosan a munkaerő bizottság munkájában vett részt. A bizottság feladatai az alábbiak voltak:

- az ápolási asszisztensekről szóló EFN állásfoglalás módosítása és jóváhagyása
- a munkaerő toborzásról és megtartásról szóló EFN állásfoglalás módosítása és jóváhagyása
- az EFN munkaerő stratégia megbeszélése

A témakörök megvitatása után az ülés két állásfoglalás jóváhagyásával zárult, melyet a következőkben teljes terjedelmében közlünk.

Az EFN állásfoglalása az ápolási asszisztensekről

Az ápolási asszisztensek oktatása és fejlesztése egy nagyon fontos kérdés az egészségügyben szerte Európában. Az egészségügynek egyre jobban szüksége van az ápolási asszisztensekre az egyre több feladat, a feladat-átcsoportosítások és a költségvetés megszorítások miatt. Az EFN fontosnak tartja az asszisztensek fejlődését a jövőben, és a három ápolói kategória kialakítását.

A biztonságos és hatékony betegellátásban döntő szerepük van az ápolóknak, és emiatt a kormányoknak folytatniuk kell az ápolók támogatását oktatással és a munkaerő növelésével.

Az ápolási asszisztensek nem ápolók és nem tudják átvenni a szakápolók szerepét, azonban ők is szorosan kapcsolatban állnak a betegekkel. Emiatt fontos megkülönböztetni a szakápolók és az asszisztensek feladatait.

Európa szerte különböző az ápolási asszisztensek feladata, szabályozása és foglalkoztatása. Egy EU-s kutatás feltérképezte az asszisztensek helyzetét az EU-ban, és hatalmas különbségeket mutatott ki. Néhány tagállamban törvény szabályozza az oktatásukat, máshol viszont semmilyen előírás nincs a képzésükre, és az asszisztenseknek klinikai gyakorlati feladatokat kell elvégezniük kevés szakmai tudással.

Az oktatási és szabályozási különbségek miatt nem valószínű, hogy létre lehet hozni egy egységes rendszert Európában, emiatt az EFN azt szorgalmazza, hogy minden egyes tagállam biztosítsa a megfelelő rendszer kiépítését, a megfelelő szabályozást és oktatást a saját ápolási asszisztensei számára.

Az EFN kéri a tagállamokat a következő alapelvek támogatására:

- A szakápolói és az ápolási asszisztensi feladatok egyértelmű meghatározása. A szakápolók felelősek elsődlegesen a betegek ellátásáért, és a felelősségük nem átruházható. A szakápoló a felelős azért, ha átruház egy feladatot egy asszisztensre, akinek megfelelő tudással és készségekkel kell rendelkeznie, értenie kell az utasítást, megfelelően van felügyelve.
- Teljes körű és következetes keretrendszer létrehozása az ápolási asszisztensek számára, amelynek biztosítja a hatékony és biztonságos betegellátást minden tagállamban.
- Minőségbiztosítási rendszer létrehozása a fejlesztési programok számára. Minden tagállamon belül legyen egységes az oktatás, az ápolási asszisztensek ugyanazokkal a készségekkel és tudással rendelkezzenek.
- Az ápolási asszisztensek folyamatos, élethosszig tartó tudásának fejlesztése.

EFN állásfoglalás az ápolók toborzására és megtartására

Az ápolók nemzetközi toborzása globális probléma. Az idősödő lakosság és az idősödő ápoló munkaerő, az ápolók korai nyugdíjazása, a csökkenő munkaerő utánpótlás, az oktatási helyek csökkenése mind felhívják a figyelmet a munkaerőre vonatkozó politika átgondolására. A munkaerő tervezés és előrejelzés nem fogja megoldani a toborzás és a munkaerő megtartás problémáit, hacsaknem megnő radikálisan az oktatási intézmények száma, javul a munkakörülmény és az ápolók megtartása javul.

Az EFN kéri az EU Bizottságot, az EU Parlamentet, az EU Tanácsot, a tagállamokat és az érintetteket a következőkre:

- felül kell vizsgálni az EU-s munkaerő stratégiákat, egy gyakorlatiasabb megközelítés kell a munkaerő tervezéshez
- nemzeti és európai szinten legyen vonzóbb az ápoló szakma a belföldi munkaerő számára
- nemzeti és európai szinten javítani kell a munkakörülményeket, lehetőséget kell adni az ápolóknak a folyamatos szakmai fejlődéshez, a kiegyensúlyozott munka és családi életre, emelni kell a fizetéseket
- fel kell mérni, hogy a jövőre nézve mekkora és milyen munkaerőre lesz szükség
- vizsgálják meg, hogy milyen hatással van a betegek, az ellátás eredményeire a toborzás
- az ápolóhallgatókat fel kell készíteni, hogy gyakorlatban is alkalmasak legyenek magas szintű és biztonságos ellátást nyújtani
- be kell mutatni az internetes lehetőségeket és az új technológiákat az ápolóknak, az oktatásukba is be kell ezeket integrálni

Dr. Rajnics Péter: A beteg-együttműködés hatásossága a hematológiai kezelésekben

Az elmúlt néhány évben az újabb terápiás lehetőségek megjelenésével a malignus hematológiai-onkológiai megbetegedések krónikus betegségekké váltak. Az addig gyors lefolyású, rosszindulatú betegségek egy része visszaszoríthatóvá (hosszabb-rövidebb ideig tartó remisszió), illetve szinten tarthatóvá vált. Így a gyógyításban egyre inkább a krónikus, legtöbbször élethosszig tartó kezelés kerül előtérbe. Ezek a betegségek hosszan tartó gyógyszeres kezelést igényelnek, ehhez viszont a beteg aktív közreműködése, figyelme nélkülözhetetlen.

A beteg-együttműködés meghatározására korábban a *compliance* szót alkalmaztuk (ennek talán legjobb fordítása a „megfelelés”, „engedelmesség”).¹ A jó *compliance* arra utal, hogy a beteg a kezelőorvos utasítását és a gyógyszer alkalmazási előíratait betartva szedi a számára felírt készítményt, azaz úgy viselkedik, ahogy azt az orvostudomány, a társadalom tőle elvárja. Ez a megközelítés egyfajta paternális (apai) szerepet szán az orvosnak, míg a beteget kiskorúsítja. Nyilvánvaló, hogy a beteg-együttműködésnek ez a fajta megközelítése – amely a kezelőorvos szerepét ily módon felnagyítja, és mindenért őt teszi felelőssé, ma már nem tartható sem az orvosok, sem a betegek szemszögéből. Egyrészt a kezelőorvosoknak nincs elegendő ideje és lehetősége arra, hogy a beteget annak aktív együttműködése nélkül rávegye a terápiás szabályok követésére. Másrészt ma már egyre több beteg tudatosan próbál minél több információt szerezni betegségéről, annak prognózisáról, a lehetséges kezelésekről. Aktívan részt vállalnának a terápiás döntésekben. Ezért ma célszerűbb a beteg-együttműködésben az *adherencia* kifejezést használni, mely a beteg terápiához való „hűségét” fejezi ki. Ezzel szorosan összefügg a *perzisztencia*, az az időtartam, amelyen keresztül a beteg egy adott terápiában ténylegesen rész vesz.²

Az optimális kezelés kiválasztása döntő fontosságú, de a gyakorlatban mit sem ér, ha azt a beteg nem fogadja el, nem érti meg, vagy egyéb gyakorlatias okok miatt nem tudja követni. Az alacsony szintű beteg-együttműködés, illetve terápiahűség átlagosan 50%-os mértéke világszerte probléma.³ Ennek következtében a mindennapi életben elért terápia hatékonysága alulmarad a klinikai vizsgálatokban tapasztalt hatásossághoz képest. Így nem realizálódik a gyógyszeres terápia teljes haszna és ezért a beteg-elégedettség is csorbul. A beteg-együttműködés fokozásával elkerülhetők lennének a felesleges újabb vizsgálatok, kórházi kezelések, az újabb egészségügyi kiadások.

Melyek azok a tényezők, melyek miatt csökken vagy megszűnik a terápiás együttműködés és a beteg nem szedi be a gyógyszereit az előírt rendszerességgel illetve dózisban? 1. Félelem a gyógyszerek mellékhatásától a nem megfelelő orvosi tájékoztatás következtében. 2. A gyógyszeres kezelés hatása nem jelentkezik azonnal, így a beteg hatástalannak tartja a szert, ezért felhagy a gyógyszer szedésével. 3. A beteg nem képes szokásain változtatni és napi 2-3-szori gyógyszerbeszedést nem tudja teljesíteni. 4. Amikor javulás áll be egészségi állapotában vagy életminőségében, azonnal elhagyja a készítményt stb.

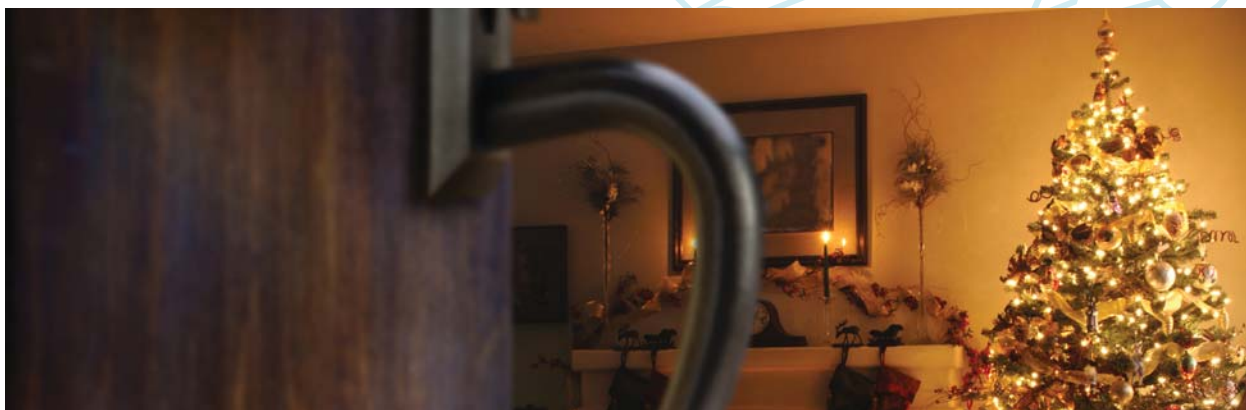
Mi lehet a megoldás a jövőt tekintve? Az eddigi, hierarchián alapuló ellátás helyett a horizontális együttműködésen alapuló gyógyítás megvalósítását kell célul kitűzni. Az orvostudomány fejlődése jelentős mértékű széttagozódást eredményezett az egyes szakterületek között, beleértve a nem orvosi szakmákat is. Továbbá igen széles, kiszolgáló, támogató apparátus vesz részt a betegek ellátásában. A sokrétű ellátási igényt csak többféle szakember egymás melletti és egymást kiegészítő tevékenysége tudja biztosítani. Sokkal inkább kell támaszkodni a betegellátásban résztvevő szakképzett kisegítő személyzetre (nővérek, szakdolgozók), akik pótolhatatlanok a betegellátásban csakúgy, mint a beteg-együttműködés megszerzésében. Ez utóbbi a beteggel történő személyes beszélgetés lehetőségének megteremtésével válhat csak megvalósíthatóvá. Ezért el kellene érni azt, hogy az ápolás és a gondozás a túlzott dokumentálási kényszer mellett/helyett visszakaphassa azt a szerepét melyet ösidők óta hivatott képviselni: nevezetesen, hogy az ápolás ismét hivatássá válhasson a feladat végrehajtás helyett.

Irodalom

1. Hankó B. A beteg-együttműködés aktuális kérdései. I. rész. *Gyógyszerészet* 2006;50(10):619–623
2. Dr. Molnár Márk Péter. A beteg-együttműködés a terápiás siker záloga *Orvostovábbképző Szemle* XVII. évf. 4. szám, 2010. április.
3. World Health Organization: Adherence to Long-Term Therapies: Evidence for Action. WHO, Genf, 2003. URL: http://www.who.int/chronic_conditions/adherencereport/en/

Az összefoglaló a Janssen-Cilag Kft. felkérésére készült.

(PHHU/HEM/1215/0002)

Országos Gyermekrajzpályázat a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar 40. jubileumának alkalmából

Élményekben gazdag, felejthetetlen délutánt tölthettek el az Egészségtudományi Karon azok a gyermekek, akik meghívást kaptak a gyermekrajz kiállítás megnyitójára november 12-én.

A Kar fennállásának, az egészségügyi szakdolgozóképzés felsőfokú oktatásának 40. évfordulója alkalmából meghirdetett rajzpályázatra több mint 200 alkotás érkezett, ami nehéz helyzet elé állította az előválogatást végző Hallgatói Önkormányzatot és a zsűrit, ám végül sikerült kiválasztani azt a negyven rajzot, melyekből kiállítás nyílt az Egészségtudományi Kar Vas utcai épületében. A pályázók többsége a 8-9 éves korosztályból került ki, de szép számmal rajzoltak az óvodások is. A gyermekek feladata az volt, hogy próbálják meg lerajzolni kilenc, a karon oktatott szakma egyikének képviselőjét munka közben. A szervezőket nem lepte meg, hogy a legtöbb rajz a mentőtisztek, ápolók, gyógytornászok és védőnők munkáját ábrázolta, ugyanakkor sikerként könyvelték el, hogy a szülésznő, optometrista, népegészségügyi ellenőr és képalkotó analitikus szakmákról is szép számmal érkeztek be alkotások a gyerekektől, ezzel pedig megvalósult az a célkitűzés, hogy megismertessék a jelentkezőkkel, szüleikkel, oktatóikkal a szakdolgozók munkáját. Az ismeretterjesztés tovább folytatódott a megnyitó előtt a legjobb negyven rajz al-

kotóinak szervezett programokon, ahol a kar oktatóinak, hallgatóinak és az Országos Tisztifőorvosi Hivatalnak köszönhetően a gyermekek tornaórán, anatómiai bemutatón vehettek részt, csecsemőgondozással, újraélesztéssel, sebellátással és az e-Bug program segítségével a légúti- és kézhigiéniével ismerkedhettek meg.

A színes programot az eredményhirdetés követte, ahonnan az Egészségtudományi Kar, a MDOSZ, az OTH, az Ifjúsági Vöröskereszt, az Osiris Könyvkiadó, a Dr. Steinberger és a Tesco Megapark ajándékainak köszönhetően senki sem távozott üres kézzel.

Szakmai különdíjakat adott át a Magyar Gyógytornász-Fizioterapeuták Társasága, Magyar Védőnők Egyesülete, Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége, Magyar Ápolási Egyesület, Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt, Magyar Optikus Ipartestület, Magyar Sürgősségi Orvostani Társaság, Magyar Radiológusok Társasága, Országos Mentőszolgálat.

A kar hallgatóinak és dolgozóinak közönségdíja és a Hallgatói Önkormányzat különdíjának átadása után végre azt is megtudhatták a gyerekek, hogy kik nyerik a Libri Könyvkiadó által felajánlott fődíjakat.

Az eredményhirdetés hosszúra nyúlt, de a lelkesedés tartott az este végéig, amiben a hallgatók színes műsorai is segítettek: zsonglorkodással és táncbemutatókkal szórakoztatták a gyerekeket.

Az est meglepetésvendége Gryllus Vilmos volt, akinek dalait csillogó szemmel énekelték a gyerekek, miközben az emeletről száz lufi szállt alá a résztvevőkre.

Magyar Ápolási Egyesület díjazottjai:

Rása Henrietta	9 éves	Kistestvérem születése
Fehér Blanka	8 éves	Kórházi munka
Varga Csilla	8 éves	Vigasztalás

„Hivatásunk ragyogása”

2015. november 12-én a MESZK Pest Megyei Szervezete és a Szent Rókus Kórház és Intézetei szervezésében került megrendezésre a Hivatásunk Ragyogása ünnepség, melyre egyesületünk is meghívást kapott.

Az ünnepség keretében Bugarszki Miklós elnök úr megkoszorúzta a Szent Rókus Kórház aulájában Trugly Margit, a Kékkesztes Márta Betegápolók alapítójának emléktábláját.

TARTALOM

Elnöki beköszönő	3. oldal	„Holisztikus ápolás a mindennapjainkban”	7. oldal
Magyar Ápolók Napja Felhívás	3. oldal	MÁE Szociális Munka Napja Ünnepség	8. oldal
MÁE Hematológiai Szekció III. Szakmai Napja	4. oldal	EFN Közgyűlés Londonban	11. oldal
Ápolás Ezer Arca Továbbképzés	5. oldal	A beteg-együttműködés hatásossága a hematológiai kezeléseknél	12. oldal
MÁE Epidemiológiai Szekció III. Továbbképző Napja	6. oldal	Gyermekrajz pályázat SE ETK	13. oldal
		Hivatásunk ragyogása	14. oldal

Impresszum

Technikai adatok: méret: A/4 oldal; terjedelem: min. 12 + 4 oldal borító, belví: 80 g volumenizált műnyomó; borító: 250 g matt műnyomó, fóliázva, nyomtatás: ofset; színek száma: 4 + 4, rácssűrűség: 60 l/cm (152 lpi); kötetzet: irkatúze, terjesztés: országos. **Megjelenés:** évente négy alkalommal és 3500 példány • **Hirdetésfelvétel:** MMG • E-mail: mm@medicalmarketing.hu • **www.medicalmarketing.hu**

A Magyar Ápolási Egyesület továbbképző és tájékoztató kiadványa • Szerkesztőség: 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 2. • Tel./Fax: +36-1-266-5935 • Mobil: +36-20-216-4280 • e-mail: mae@apolasiegyesulet.hu • **Felelős kiadó:** Bugarszki Miklós, elnök • Alapító főszerkesztő: Mucha Márkné • Szakmai főszerkesztő: Bugarszki Miklós, elnök • Állandó szerkesztő bizottsági tagok: Dr. Baráthné Kerekes Ágnes, Dr. Téglásné Bácsi Mária, Németh Gyuláné • Kiadja: A Magyar Ápolási Egyesület • **Technikai kiadó: Medical Marketing Group Bt.** • H-2440 Százhalombatta, Bláthy Ottó u. 16, H-6000 Kecskemét, Tópart utca 8/A • Telefon: +36 76 451 233, Fax: +36-76-777-545 • E-mail: mm@medicalmarketing.hu **Felelős kiadó:** a kiadó ügyvezetője • Mobil: +36-70-331-4582 • Nyomda: **PRINT CITY EUROPE Zrt.** • H-1151 Budapest, Székely Elek utca 11. • Telefon: +36 1 236 9070, Fax: +36 1 236 9075

E-mail: printcityeurope@printcityeurope.hu • www.printcityeurope.hu • Grafika, tervezés, tördelés: Kovács Tímea • Korrektor: Bugarszki Miklós, Mihály Éva, Németh Gyuláné

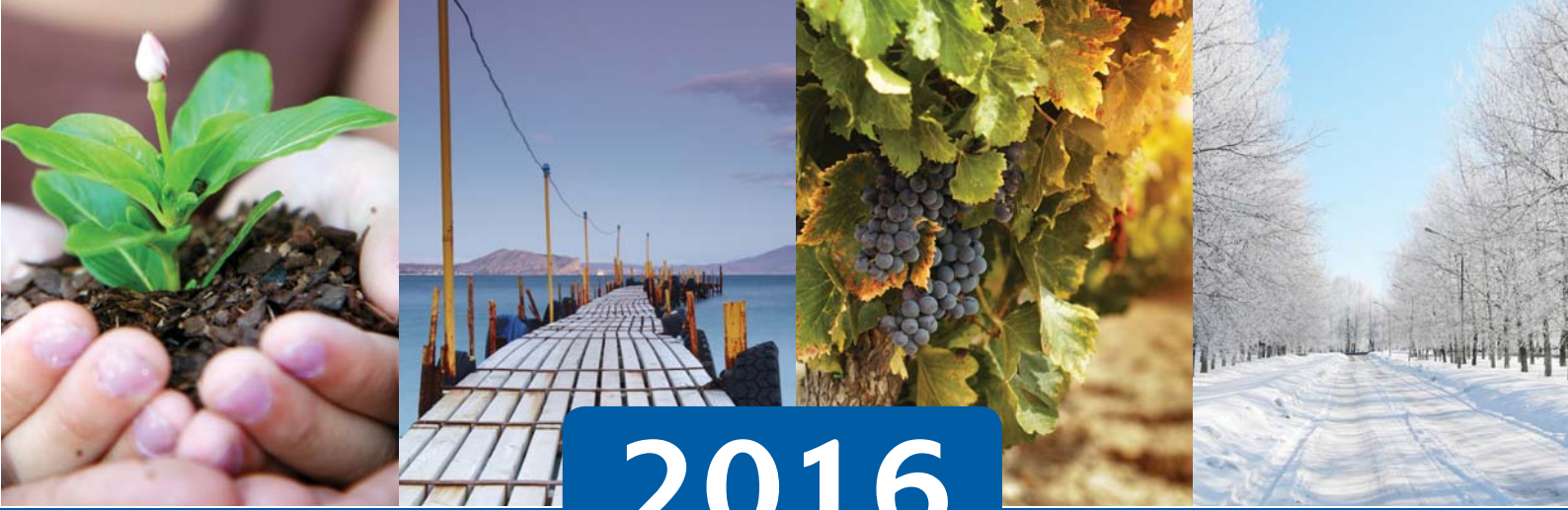
A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget. Kéziratot és fotót, elektronikus úton küldött anyagokat, filmet nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

ISSN 1216-5026

Lapunkat rendszeresen
szemléli a megújult

OBSERVER

www.observer.hu

2016

Január

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
53					1	2	3
1	4	5	6	7	8	9	10
2	11	12	13	14	15	16	17
3	18	19	20	21	22	23	24
4	25	26	27	28	29	30	31

Február

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
5	1	2	3	4	5	6	7
6	8	9	10	11	12	13	14
7	15	16	17	18	19	20	21
8	22	23	24	25	26	27	28
9	29						

Március

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
9		1	2	3	4	5	6
10	7	8	9	10	11	12	13
11	14	15	16	17	18	19	20
12	21	22	23	24	25	26	27
13	28	29	30	31			

Április

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
13					1	2	3
14	4	5	6	7	8	9	10
15	11	12	13	14	15	16	17
16	18	19	20	21	22	23	24
17	25	26	27	28	29	30	

Május

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
17							1
18	2	3	4	5	6	7	8
19	9	10	11	12	13	14	15
20	16	17	18	19	20	21	22
21	23	24	25	26	27	28	29
22	30	31					

Június

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
22			1	2	3	4	5
23	6	7	8	9	10	11	12
24	13	14	15	16	17	18	19
25	20	21	22	23	24	25	26
26	27	28	29	30			

Július

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
26					1	2	3
27	4	5	6	7	8	9	10
28	11	12	13	14	15	16	17
29	18	19	20	21	22	23	24
30	25	26	27	28	29	30	31

Augusztus

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
31	1	2	3	4	5	6	7
32	8	9	10	11	12	13	14
33	15	16	17	18	19	20	21
34	22	23	24	25	26	27	28
35	29	30	31				

Szeptember

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
35					1	2	3
36	4	5	6	7	8	9	10
37	11	12	13	14	15	16	17
38	18	19	20	21	22	23	24
39	25	26	27	28	29	30	

Október

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
39					1	2	
40	3	4	5	6	7	8	9
41	10	11	12	13	14	15	16
42	17	18	19	20	21	22	23
43	24	25	26	27	28	29	30
44	31						

November

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
44		1	2	3	4	5	6
45	7	8	9	10	11	12	13
46	14	15	16	17	18	19	20
47	21	22	23	24	25	26	27
48	28	29	30				

December

	Hé	Ke	Sz	Cs	Pé	Sz	Va
48					1	2	3
49	4	5	6	7	8	9	10
50	11	12	13	14	15	16	17
51	18	19	20	21	22	23	24
52	25	26	27	28	29	30	31

MEGHITT, BÉKÉS KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS SIKEREK BEN GAZDAG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK
MINDEN KEDVES OLVASÓNAK!

B | BRAUN
SHARING EXPERTISE